

БРУТЕН ВЪТРЕШЕН ПРОДУКТ ПРЕЗ ЧЕТВЪРТТО ТРИМЕСЕЧИЕ НА 2021 ГОДИНА (ЕКСПРЕСНИ ОЦЕНКИ)

През четвъртото тримесечие на 2021 г. брутният вътрешен продукт (БВП) нараства с 4.5% спрямо съответното тримесечие на предходната година и с 1.0% спрямо третото тримесечие на 2021 г. според сезонно изгладените данни.

В ръководството на Евростат за тримесечните национални сметки експресните оценки¹ за БВП са дефинирани като:

„...най-ранната картина на икономиката, представена в съответствие с концепциите и дефинициите на Системата на националните сметки, данните за която се произвеждат и публикуват във възможно най-кратки срокове след края на отчетното тримесечие, като се използва ограничена и непълна информация в сравнение с традиционно разработваните тримесечни показатели на националните сметки...“.

Експресните оценки за БВП се основават на предварителни, налични към момента, месечни и тримесечни данни (обект на последващи актуализации и ревизии), на експертни оценки и модели за поведението на компоненти в състава на БВП, за които към момента на изчисленията не е налична директна базисна информация.

Разработените експресни оценки за четвъртото тримесечие на 2021 г. са подготвени в срок от 47 дни след отчетния период. Те са представени в стандартен формат за публикуване на тримесечните данни на националните сметки - стойностен обем в текущи цени, относителни дялове на компонентите в състава на БВП и темпове на прираст, получени от сезонно изгладени данни спрямо предходното тримесечие и спрямо същото тримесечие на предходната година.

Съгласно Календара за разпространение на резултатите от статистическите изследвания НСИ ще подготви и публикува предварителни оценки за тримесечните данни за БВП за четвъртото тримесечие на 2021 г. на 9 март 2022 година.

БВП в стойностен обем, текущи цени

Според експресните оценки на НСИ за четвъртото тримесечие на 2021 г. БВП в номинално изражение достига 38 513.5 млн. лева (табл. 1 от приложението).

Реализираната добавена стойност през четвъртото тримесечие на 2021 г. е 33 476.3 млн. лева.

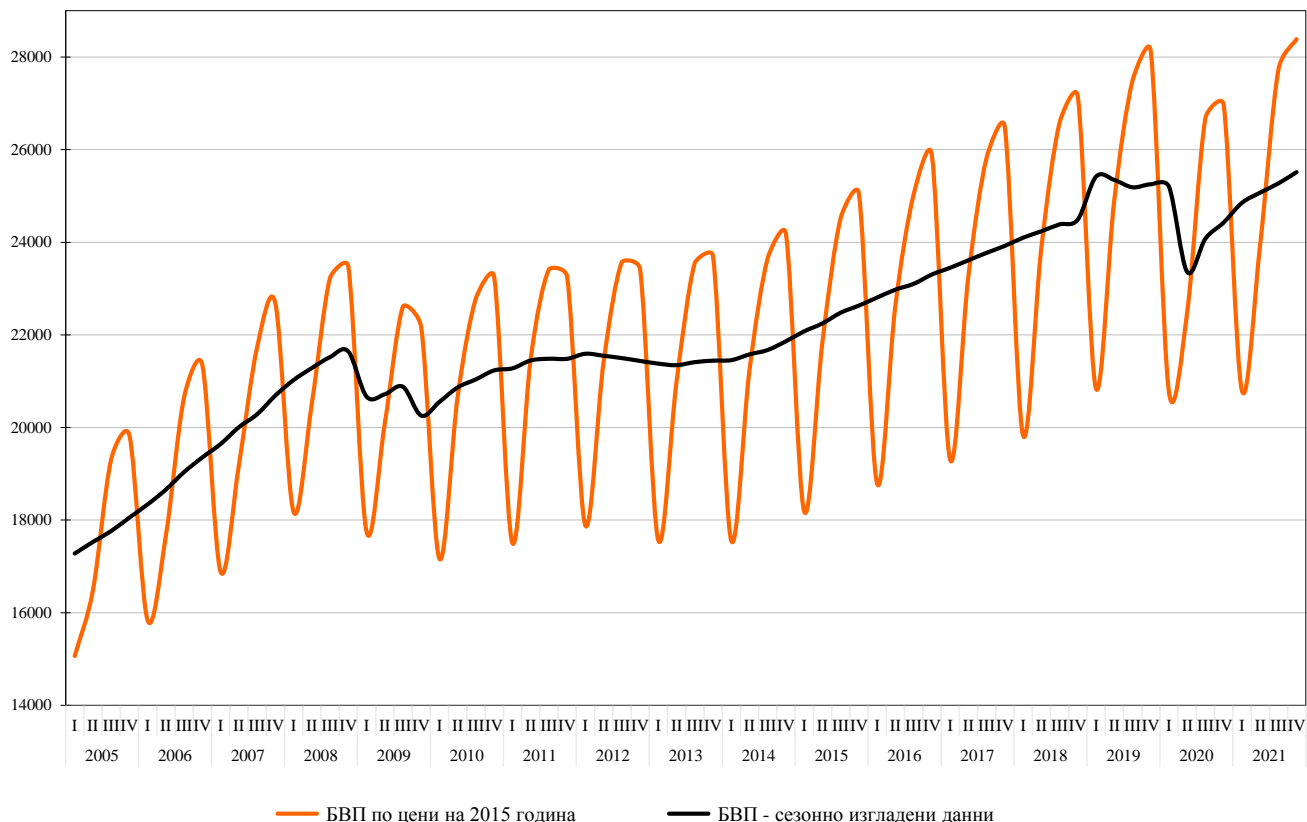
По елементи на крайното използване най-голям дял в БВП заема крайното потребление с 81.7%, което в стойностно изражение възлиза на 31 476.7 млн. лева. През четвъртото тримесечие на 2021 г. бруто капиталобразуването е 8 283.1 млн. лв. и заема 21.5% относителен дял в БВП. Външнотърговското салдо е отрицателно.

¹ В международната терминология се използва терминът „flash estimates“.

Темп на прираст на БВП - общо и по компоненти

Фиг. 1. БВП по тримесечия за периода 2005 - 2021 г. по средногодишни цени на 2015 година

Млн. лв.

Тримесечни изменения

През четвъртото тримесечие на 2021 г. спрямо предходното тримесечие БВП¹ по сезонно изгладени данни нараства с 1.0% (табл. 2 от приложението). За същия период брутната добавена стойност нараства с 1.2%.

Според експресните оценки на БВП по елементи на крайното използване през четвъртото тримесечие на 2021 г. причина за регистрирания икономически ръст по сезонно изгладени данни спрямо предходното тримесечие е увеличението на крайното потребление с 1.3%.

¹ Сезонното изглаждане на статистическите показатели в НСИ се осъществява чрез прилагане на алгоритъма TRAMO/SEATS по методология, описана в [Ръководството на Европейската статистическа система за сезонно изглаждане](#). На сезонно изглаждане се подлагат тримесечните данни за компонентите на БВП по производствения метод и по компоненти на разходите за крайно използване. Прилага се директен метод за сезонно изглаждане, при който агрегираните показатели и техните компоненти се подлагат на самостоятелно изглаждане.

Годишни изменения

През четвъртото тримесечие на 2021 г. БВП по сезонно изгладени данни се увеличава с 4.5% спрямо същото тримесечие на предходната година. Брутната добавена стойност нараства с 4.2%.

Крайното потребление регистрира ръст от 7.9%, докато бруто образуването на основен капитал намалява с 12.5% през четвъртото тримесечие на 2021 г. спрямо съответното тримесечие на предходната година по сезонно изгладени данни. Износът на стоки и услуги се увеличава с 12.9%, а вносът на стоки и услуги нараства с 11.2%.

Приложение

Таблица 1

Брутен вътрешен продукт за четвъртото тримесечие на 2021 година¹
(Експресни оценки)

		Четвърто тримесечие на 2021 година	
		стойностен обем в текущи цени, млн. лв.	относителен дял в БВП, %
1	Брутна добавена стойност	33476.3	86.9
2	Корективи	5037.2	13.1
3	Брутен вътрешен продукт (1+2=4+5+6+9)	38513.5	100.0
	По елементи на крайното използване:		
4	Крайно потребление	31476.7	81.7
5	Бруто капиталобразуване	8283.1	21.5
6	Външнотърговско салдо (7 - 8)	-1246.3	-3.2
7	Износ на стоки и услуги	22235.0	57.8
8	Внос на стоки и услуги	23481.3	61.0
9	Статистическа разлика	0.0	0.0

¹ Сезонно неизгладени данни.

Таблица 2

Темп на прираст на БВП - общо и по компоненти¹
(Експресни оценки)

(Проценти)

		Темп на прираст спрямо предходното тримесечие				Темп на прираст спрямо съответното тримесечие на предходната година			
		I 2021	II 2021	III 2021	IV 2021	I 2021	II 2021	III 2021	IV 2021
1	Брутна добавена стойност	2.0	0.0	0.9	1.2	-1.3	5.8	3.2	4.2
2	Корективи	4.3	1.6	1.1	2.0	2.7	18.8	11.0	9.3
3	Брутен вътрешен продукт	1.7	0.9	0.8	1.0	-1.4	7.3	5.0	4.5
	По елементи на крайното използване:								
4	Крайно потребление	2.8	0.9	2.7	1.3	5.5	8.1	7.1	7.9
5	Бруто капиталобразуване
	в т.ч. бруто образуване на основен капитал	-4.4	-2.2	-3.9	-2.6	-3.2	-7.5	-11.7	-12.5
6	Външнотърговско салдо
7	Износ на стоки и услуги	8.3	-0.7	-2.0	7.1	-2.6	21.3	10.0	12.9
8	Внос на стоки и услуги	3.2	1.4	2.0	4.2	2.6	22.0	14.3	11.2

¹ Темпът на прираст е изчислен въз основа на верижно обвързани оценки на компонентите на БВП по средногодишни цени на 2015 година.